

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/874>

Materiál v pripomienkovom konaní do 19.01.2023

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom hospodárstva na základe § 68 ods. 1 zákona č. 497/2022 Z. z. o preverovaní zahraničných investícií a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu zákona je transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/738 zo 6. apríla 2022, ktorou sa mení smernica 2006/1/ES o používaní vozidiel prenajatých bez vodičov na cestnú prepravu tovaru. Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 609 z 5. októbra 2022 bola ministrovi dopravy a výstavby SR uložená úloha B.6 predložiť do 31. januára 2023 na rokovanie vlády SR návrh právneho predpisu, ktorým sa zabezpečí prebratie smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/738 zo 6. apríla 2022, ktorou sa mení smernica 2006/1/ES o používaní vozidiel prenajatých bez vodičov na cestnú prepravu tovaru. Nová právna úprava umožní dopravným spoločnostiam usadeným v Slovenskej republike disponovať určitým počtom prenajatých nákladných vozidiel evidovaných v inom členskom štáte Európskej únie bez potreby ich evidencie v Slovenskej republike. Návrh zákona upravuje aj ustanovenia týkajúce sa odborného dozoru a kontroly a zároveň upravuje aj oblasť taxislužby.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 06.08.2023

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu zákona je transpozícia ustanovení európskej legislatívy. Nová právna úprava umožní dopravným spoločnostiam usadeným v Slovenskej republike disponovať určitým počtom prenajatých nákladných vozidiel evidovaných v inom členskom štáte Európskej únie bez potreby ich evidencie v Slovenskej republike. RÚZ k materiálu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Všeobecná zásadná pripomienka - Prenajatie vozidla bez vodiča

RÚZ vo všeobecnosti víta zjednodušenie podmienok prenájmu vozidla bez vodiča z iného členského štátu EÚ. Pozitívne vnímame otvorenie trhu a s tým spojenú možnú optimalizáciu nákladov slovenských dopravcov. Zároveň však veľmi negatívne hodnotíme, že týmto opatrením sa kontrola kabotáže slovenskými kontrolnými orgánmi stane ešte náročnejšou. Dnes je možné vykonávať na cestách cieľenú kontrolu, keďže zahraniční dopravcovia sú odlíšení pomocou EČV svojich vozidiel. Toto už ďalej nebude možné a obávame sa, že pokiaľ nepríde k zmene spôsobu vykonávania kontroly, jediná možnosť kontroly dodržiavania pravidiel kabotáže bude masívny nárast cestných kontrol, bez akéhokoľvek zacielenia, s plošným efektom na všetkých dopravcov a tiež na kapacity kontrolných orgánov. Prípadne druhý extrém, ak sa kontroly na kabotáž prestanú reálne vykonávať úplne (alebo budú neadresné a teda šanca odhalenia priestupku klesá blízko k nule), ich legislatívne ukotvenie a pravidlá stratia akúkoľvek efektívnu sankciu a teda ich nikto nebude dodržiavať. Toto predstavuje vážne ohrozenie dopravných firiem pôsobiacich a vykonávajúcich dopravu na území SR. Žiadame preto o informáciu, ako budú postupovať kontrolné orgány pri kontrole kabotáže na území SR bez toho, aby to znamenalo nezmyselné námatkové kontroly na cestách. Sme presvedčení, že pri dostatočnej spolupráci kontrolných orgánov je možné pre účely kontroly vytipovať dopravcov napr. podľa rôznych registrov a vyhnúť sa tak plošným, neadresným a nezmyselným kontrolám.

2. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 15 - Odborný dozor

Predmetnou novelou sa dopĺňajú oprávnenia odbornému dozoru. Navrhovaným písm. I) sa navrhuje vykonávať potrebné zistenia a úkony nevyhnutne súvisiace s výkonom odborného dozoru - napríklad zaznamenať kontrolované

skutočnosti audiovizuálnou technikou a pod. Chápeme, že v prípade kontroly vodičov taxi služieb ide o opodstatnenú potrebu, avšak nevidíme jej opodstatnenie v prípade nákladnej dopravy. Sme toho názoru, že predmetné ustanovenie je formulované veľmi široko a preto žiadame jeho spresnenie (vylúčenie nákladnej dopravy).

Pri kontrole v podniku môže nastať situácia, kedy bude dopravca kontrolovaný súčasne kontrolnými orgánmi z viacerých štátov (prípadne aj dožiadanie prostredníctvom systému IMI).. Preto je nevyhnutné, aby mal dopravca originály dokumentov vždy k dispozícii pre potreby kontroly v mieste usadenia. Rovnako Nariadenie EÚ parlamentu a Rady (ES) 1071/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá týkajúce sa podmienok ktoré je potrebné dodržiavať pri výkone povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy, a ktorým sa zrušuje smernica rady 96/26/ES (ďalej ako „nariadenie 1071/2009“) vyžaduje v čl. 5 ods. 1 ako jednu z podmienok usadenia dopravcu – mať priestory, v ktorých má prístup k originálom hlavných dokumentov o podnikateľskej činnosti, či už v elektronickej alebo akejkoľvek inej forme, najmä svoje zmluvy o preprave, dokumenty súvisiace s vozidlami, ktorými podnik disponuje, účtovné doklady, doklady o riadení zamestnancov, pracovné zmluvy, doklady v oblasti sociálneho zabezpečenia, doklady s údajmi o rozdelení úloh vodičom a vysielaní vodičov, doklady s údajmi o kabotáži, doklady s údajmi o čase jazdy a dobách odpočinku a všetky ostatné dokumenty, ku ktorým musí mať prístup príslušný orgán.

Z tohto dôvodu nesúhlasíme s možnosťou rozšírenia oprávnení odborného dozoru uvedených v novelizačnom bode 15. písm. j), podľa ktorého v odôvodnených prípadoch je odborný dozor oprávnený odoberať a aj mimo priestorov kontrolovaného subjektu na zabezpečenie dôkazov premiestňovať originály dokladov.

3. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 18

RÚZ navrhuje vypustenie novelizačného bodu 18.

Odôvodnenie:

Povinnosť mať overenú kópiu osvedčenia vodiča v prevádzkových priestoroch dopravcu sa uplatňuje na základe Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1072/2009 o spoločných pravidlách prístupu nákladnej dopravy na medzinárodný trh od 04.12.2011.

V prvom rade by sme radi uviedli, že táto povinnosť je úplne nadbytočná, keďže stanovuje podnikateľovi povinnosť mať doklad, ktorý mu bol vydaný úradnou mocou a teda je plne v možnostiach štátu si to overiť a nie pýtať od podnikateľa.

Rozumieme, že uvedená povinnosť vyplýva z citovaného Nariadenia a nie je v moci SR ju plne odstrániť. Máme za to, že doteraz za nesplnenie tejto povinnosti nebola udeľovaná žiadna sankcia, čo prakticky kompenzovalo túto požiadavku. Stanovenie sankcii za nesplnenie povinností je v kompetencii členských štátov, preto navrhujeme, aby SR v tomto prípade upustila od sankcie a zachovala status quo.

Dopravné spoločnosti sú už v súčasnosti zahľtené veľkým množstvom povinností, ktoré musia plniť a preto nie je potrebné ich finančne trestať za každú administratívnu nezrovnalosť.

4. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme vložiť do návrhu novely nový novelizačný bod, ktorým sa doplní § 41 ods. 1 písmenom ab), ktoré znie:

„ab) každoročne kontroluje splnenie povinnosti podľa § 7 písm q)“

Odôvodnenie:

Finančná spoľahlivosť je schopnosť dopravcu plniť svoje finančné záväzky počas celého účtovného obdobia. Jej výška sa odvíja od počtu motorových vozidiel, ktorými dopravca disponuje a ktoré sú evidované v SR. Finančnú spoľahlivosť je povinný dopravca nepretržite plniť počas celej doby prevádzkovania cestnej dopravy. Za nesprávne a nespravodlivé považujeme, že podnikateľ nespĺňajúci požiadavky na finančnú spoľahlivosť má povinnosť toto napraviť do termínu 6 mesiacov, ale len od termínu, v ktorom to konštatuje kontrola. V prípade že subjekt nebude kontrolovaný, za neplnenie požiadaviek finančnej spoľahlivosti v trvaní aj niekoľkých rokov mu nehrozí žiadna sankcia. Za účelom boja proti nelegálnemu podnikaniu, neférovej súťaži a tým narušeniu konkurencieschopnosti v odvetví cestnej dopravy žiadame o zavedenie každoročných kontrol plnenia podmienky finančnej spoľahlivosti dopravcov tak, aby sa zamedzilo dlhému obdobiu, počas ktorého bude prakticky legitimizované neplnenie povinností dopravcom.

5. Zásadná pripomienka – úprava vykonávacieho predpisu č. 124/2012

Navrhujeme zmeniť znenie odkazu 1b) vo vyhláške 124/2012 na:

„1b) poistenie, ktorého predmet je špecifikovaný na poistenie finančnej spoľahlivosti“

Odôvodnenie:

Preukazovanie finančnej spoľahlivosti je upravené vyhláškou Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 124/2012, ktorou sa vykonáva zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave.

Ako sa spomína vyššie, finančná spoľahlivosť preukazuje schopnosť dopravcu plniť svoje finančné záväzky. Momentálne je možné preukázať splnenie tejto požiadavky viacerými spôsobmi, medzi ktoré patrí aj poistenie – vrátane poistenia zodpovednosti za výkon povolania. Pod týmto druhom poistenia vyhláška uvádza CMR poistenie. S týmto preukázaním finančnej spoľahlivosti nesúhlasíme nakoľko CMR poistenie slúži na poistenie zodpovednosti za škody spôsobené na prepravovanom tovare a teda nenapĺňa podmienky poistenia zodpovednosti za výkon povolania. Navrhujeme, aby bolo možné preukázať finančnú spoľahlivosť poistením, ktorého predmetom je vyslovene poistenie finančnej zodpovednosti (spoľahlivosti) za výkon povolania.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/874>